

Ekonomi-SKOP

Hushållens ekonomiska förväntningar 18 februari 2020

- kommentar av SKOP:s docent Örjan Hultåker

- *Stark pessimism om utvecklingen för Sveriges ekonomi*
- *Ny bottennivå för SKOP:s makroindex*
- *Men optimismen ökar när det gäller hushållsekonomin*
- *Pessimism bland pensionärerna*
- *Mest pessimistiska är Sverigedemokraternas sympatisörer*

Det visar SKOP:s senaste undersökning av hushållens ekonomiska förväntningar. Under perioden mellan den 14 och 24 januari 2020 intervjuades 1.000 personer som var mellan 18 och 84 år.

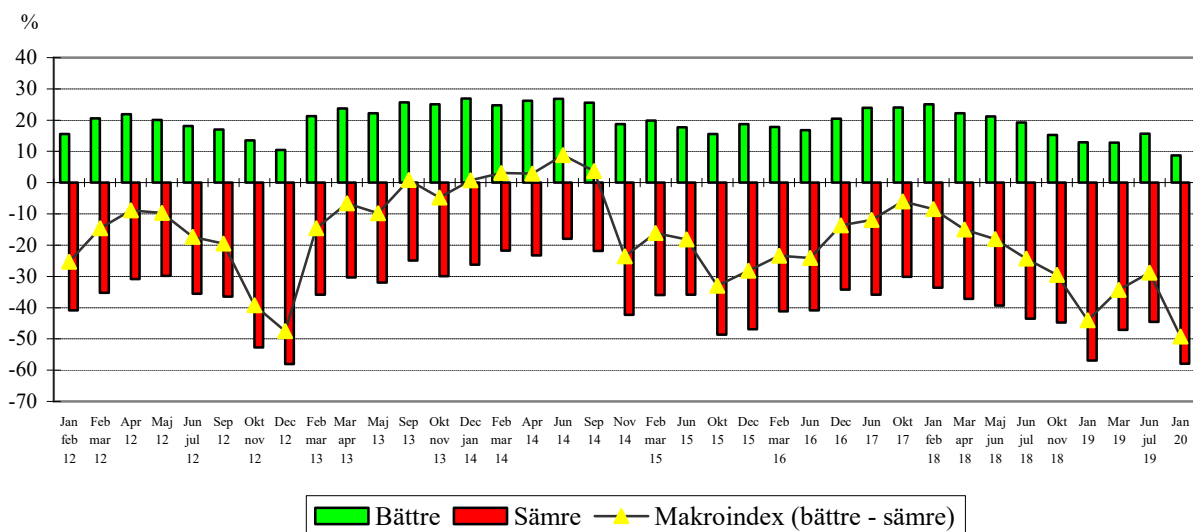
Stark pessimism om utvecklingen för Sveriges ekonomi

– År 2020 inleds med att hushållen har blivit starkt pessimistiska om Sveriges ekonomi, säger SKOP:s analytiker docent Örjan Hultåker. I slutet av januari är pessimisterna mångdubbelt fler än optimisterna.

Ny bottennivå för SKOP:s makroindex

– Under de senaste fem åren har pessimisterna varit fler än optimisterna när det gäller framtidsutsikterna för den svenska ekonomin. Under andra halvan av januari nådde SKOP:s makroindex en ny bottennivå i och med att drygt varannan invånare tror att landets ekonomi blir sämre under det kommande året.

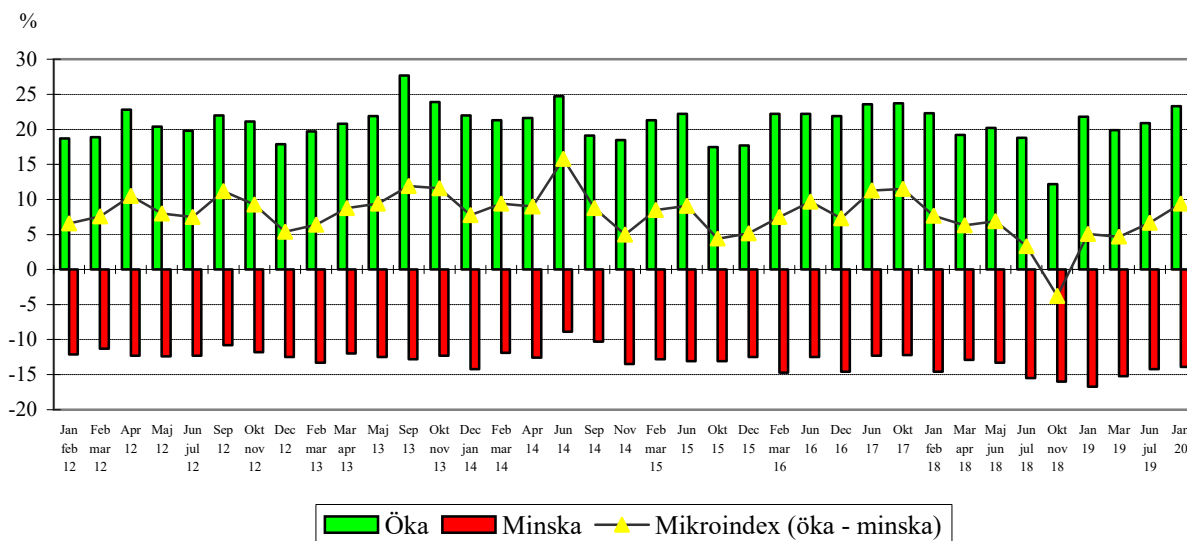
Tror du att den ekonomiska situationen i Sverige kommer att bli bättre, sämre eller vara oförändrad under det kommande året?

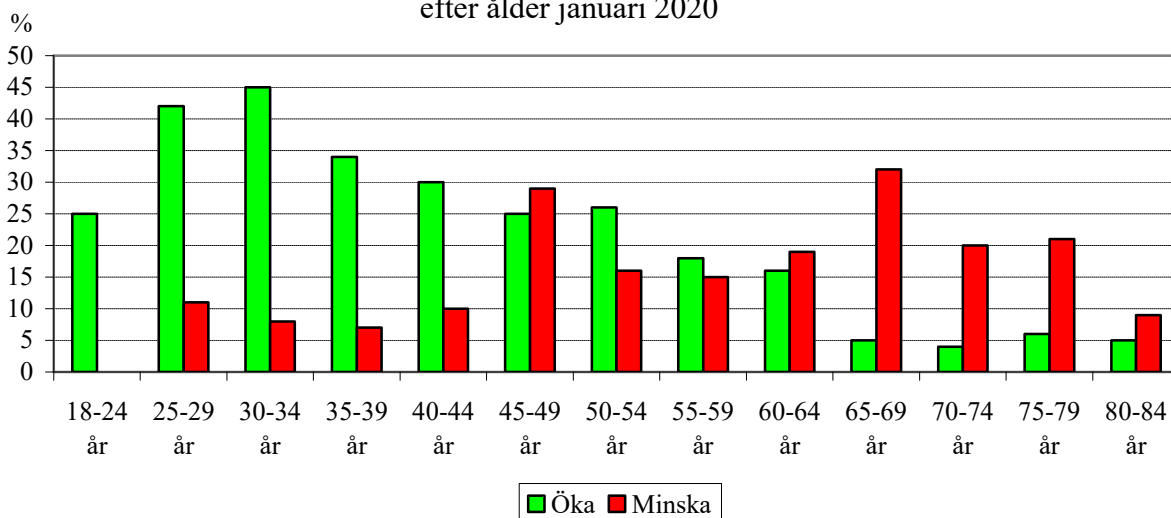
Men optimismen ökar när det gäller hushållsekonomin

– När det gäller den egna hushållsekonomin ökar optimismen. Det är klart fler som tror att den egna och familjens levnadsstandard skall öka under det kommande året än som befarar minskad levnadsstandard.

Tror du att din egen och familjens levnadsstandard kommer att öka, minska eller vara oförändrad under det kommande året?

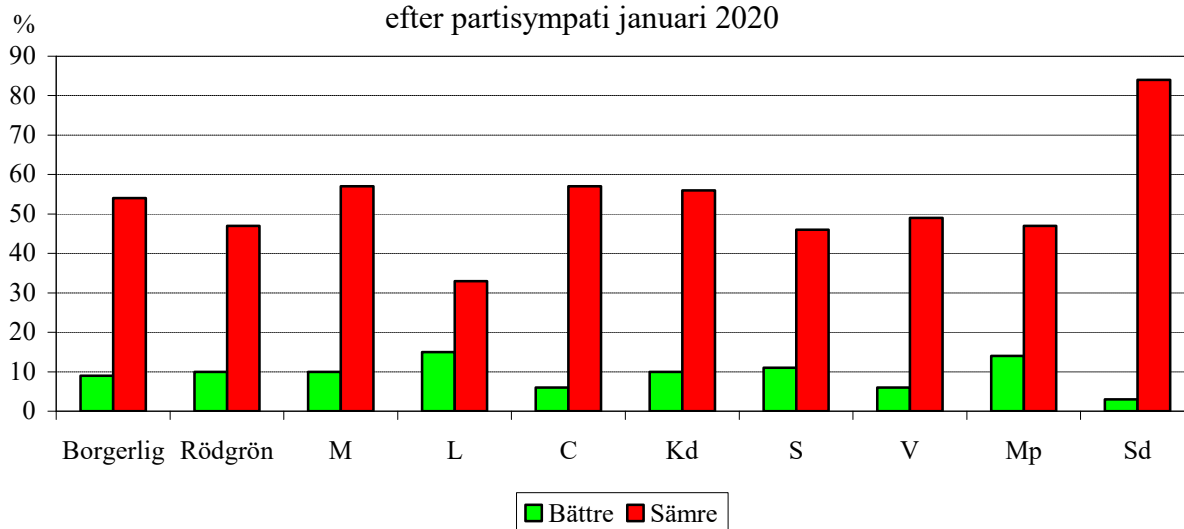
**Tror du att din egen och familjens levnadsstandard kommer att öka, minska eller vara oförändrad under det kommande året?
efter ålder januari 2020**

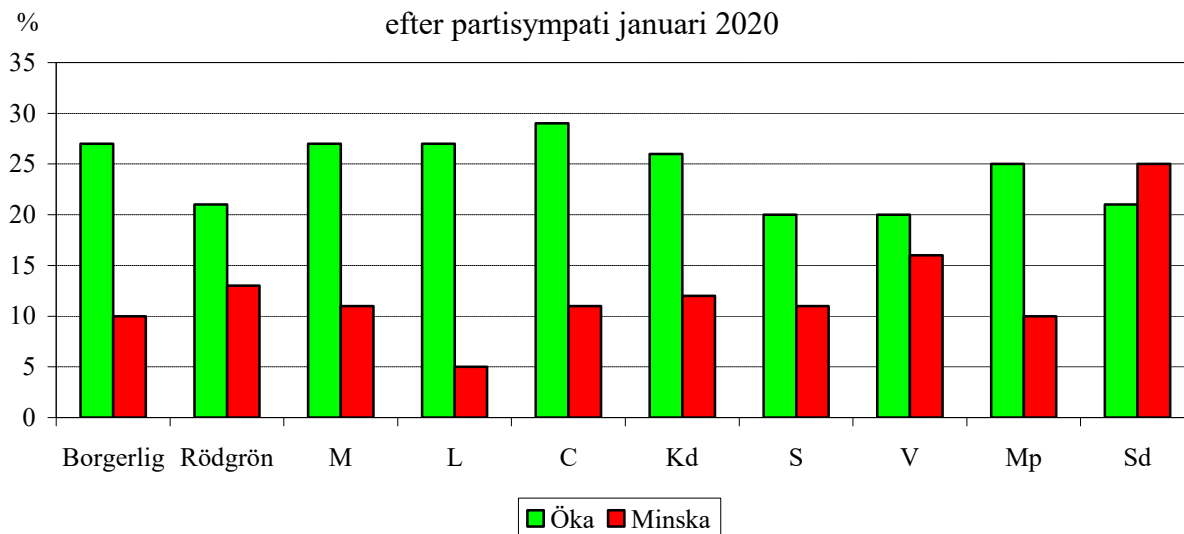
– SKOP:s mikroindex ligger på den högsta nivån sedan år 2017. I alla åldersgrupper upp till 60 år finns det fler optimister än pessimister när det gäller hushållsekonomin.

– Störst andel optimister finns i åldersgrupperna 25-34 år när många är i början av sin yrkeskarriär. Andelen optimister minskar sedan successivt fram till pensionsåldern.

Tror du att den ekonomiska situationen i Sverige kommer att bli bättre, sämre eller vara oförändrad under det kommande året?
efter partisympati januari 2020

Tror du att din egen och familjens levnadsstandard kommer att öka, minska eller vara oförändrad under det kommande året?
efter partisympati januari 2020

Pessimism bland pensionärerna

– Pessimisterna är flest vid övergången från yrkesarbete till pension, dvs. mellan 65 och 69 år. Pessimismen om försämrad levnadsstandard är inte bara ett orostecken vid övergången från arbete till pension utan består även under senare i livet. Det visar tydligt på pensionsfrågans politiska sprängkraft.

Mest pessimistiska är Sverigedemokraternas sympatisörer

Sverigedemokraternas sympatisörer är mer pessimistiska än de som sympatiserar med andra partier. De är i genomsnitt mer pessimistiska om landets ekonomi.

Sverigedemokraterna skiljer sig också från andra partier genom att det bland Sd-sympatisörerna finns fler pessimister än optimister om hushållets levnadsstandard. I alla andra partier finns det fler optimister än pessimister när det gäller hushållsekonomin.

SKOP:s makroindex

SKOP frågade, ”Tror du att den ekonomiska situationen i Sverige kommer att bli bättre, sämre eller vara oförändrad under det kommande året?”.

SKOP:s makroindex över de ekonomiska förväntningarna är -49,2 i slutet av januari, ned 20,4 enheter under det senaste halvåret från -28,8 i juni/juli 2019; Tabell 1. Makroindex är skillnaden mellan dem som tror att den ekonomiska situationen i Sverige skall förbättras respektive försämras. Ett negativt makroindex visar att pessimisterna är fler än optimisterna.

57,9 procent befarar att Sveriges ekonomi skall försämras

Nu befarar 57,9 procent av svenskarna att Sveriges ekonomi skall bli sämre under det kommande året, vilket är 13,4 procentenheter fler än i juni/juli (44,5 procent); Tabell 1.

8,7 procent tror att Sveriges ekonomi skall förbättras under det kommande året

Det är 8,7 procent av svenskarna som tror att Sveriges ekonomi skall förbättras under det kommande året, vilket är 7,0 procentenheter färre än i juni/juli (15,7 procent).

En av fem svenskar (33,7 procent) tror att den ekonomiska situationen förblir oförändrad under det kommande året, ned 6,1 procentenheter från 39,8 procent.

SKOP:s mikroindex

SKOP frågade, ”Tror du att din egen och familjens levnadsstandard kommer att öka, minska eller vara oförändrad under det kommande året?”.

SKOP:s mikroindex för hushållens förväntade levnadsstandard är nu +9,4; Tabell 2. Det är en ökning om 2,7 enheter under det senaste halvåret, från +6,7 i juni/juli.

Mikroindex är skillnaden mellan dem som tror på ökad respektive minskad levnadsstandard för det egna hushållet. Ett positivt mikroindex visar att optimisterna är fler än pessimisterna, vilket är vanligt beroende på livskarriären som gör att många normalt får högre arbetsinkomster med stigande ålder.

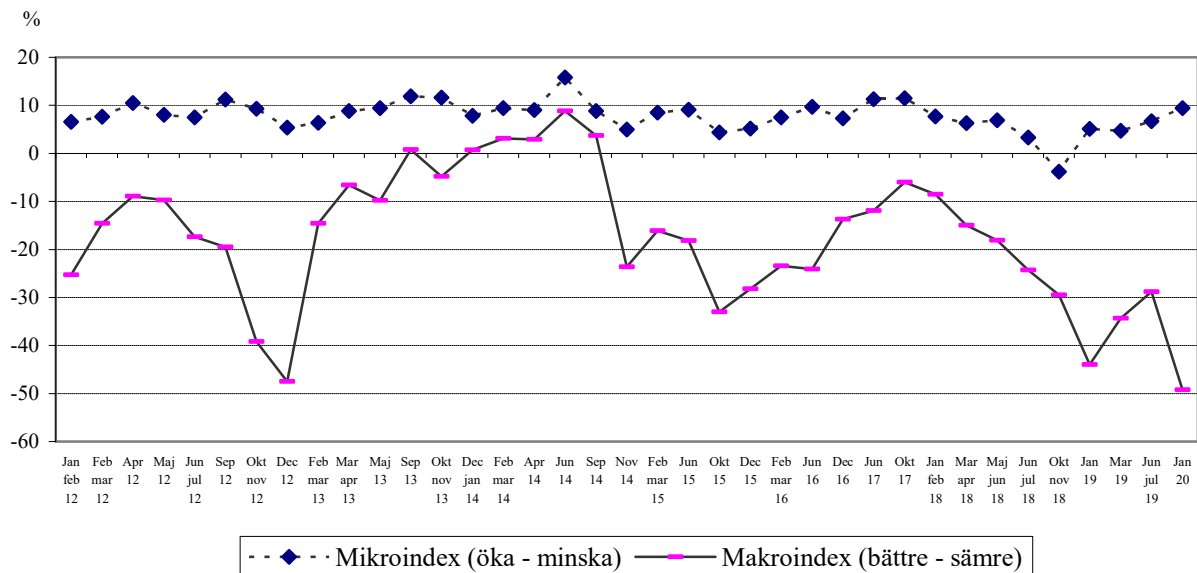
23,3 procent tror på förbättrad hushållsekonomi

Det är 23,3 procent som tror på en förbättrad hushållsekonomi under det kommande året, vilket är 2,4 procentenheter fler än i juni/juli (20,9 procent); Tabell 2.

13,9 procent befarar att hushållsekonomin skall försämrans

Det är 13,9 procent som befarar att hushållsekonomin skall försämrans, vilket är marginella 0,3 procentenhet färre än i juni/juli (14,2 procent).

Det är 62,7 procent som tror att hushållsekonomin skall förbli oförändrad, ned 2,2 procentenheter från 64,9 procent.

Jämförelse mellan makro- och mikroindex**Metodbeskrivning**

Under perioden 14 till 24 januari 2020 intervjuades 1.000 personer som var mellan 18 och 84 år. Svaren samlades in med hjälp av SKOP:s webbpanel som är slumpmässigt rekryterad ur befolkningsregistret. En metodbeskrivning finns på skop.se.

Tabell 1: Tror du att den ekonomiska situationen i Sverige kommer att bli bättre, sämre eller vara oförändrad under det kommande året?
Procent

	Januari 2020	Juni juli 2019	Mars 2019	Jan 2019	Okt nov 2018	Juni juli 2018	Mars april 2018	Jan febr 2018	Juni 2017	Dec 2016	Juni 2016
Mycket bättre	0,4	0,4	1,5	0,4	1,0	1,0	0,7	1,5	2,9	2,0	2,0
Litet bättre	8,3	15,3	11,3	12,5	14,3	18,2	21,5	23,6	21,1	18,5	14,8
Vara oförändrad	33,7	39,8	40,1	30,4	40,0	37,2	40,5	41,3	40,1	45,4	42,2
Litet sämre	48,4	35,6	40,4	47,3	37,7	36,0	31,4	26,8	27,3	27,9	32,2
Mycket sämre	9,5	8,9	6,7	9,6	7,1	7,5	5,8	6,8	8,6	6,3	8,7
Makroindex	-49,2	-28,8	-34,3	-44,0	-29,5	-24,3	-15,0	-8,5	-11,9	-13,7	-24,1

Grupptabell, januari 2020	Andel som svarar					Antal svar	
	Mycket bättre	Litet bättre	Vara oförändrad	Litet sämre	Mycket sämre		
Kön							
Kvinna		A	6	37	50	7	394
Man		A	10	30	49	12	611
Ålder							
18 - 34 år		0	12	33	48	7	217
35 - 54 år		A	8	36	44	11	280
55 - 74 år		A	5	30	52	12	414
75 - 84 år		0	8	37	53	2	94
Arbetar inom							
Privat sektor		0	10	34	44	11	386
Offentlig sektor		1	9	36	48	7	243
Arbetsgivare							
Kommun eller landsting		1	8	37	48	7	163
Företagare							
Egen företagare		0	4	31	47	18	78
Facklig tillhörighet							
LO		1	12	29	45	15	135
TCO		0	7	38	49	5	228
SACO		0	12	37	44	7	140
Rikspolitiskt block							
Borgerlig - M, L, C, Kd		A	9	37	49	5	---
Rödgrön - S, V, Mp		A	10	43	44	3	---
Rikspolitisk sympati							
Moderaterna		1	9	33	49	8	---
Liberalerna		0	15	52	30	3	---
Centerpartiet		0	6	38	57	0	---
Kristdemokraterna		0	10	34	50	6	---
Socialdemokraterna		0	11	43	44	2	---
Vänsterpartiet		0	6	45	44	5	---
Miljöpartiet		1	13	37	46	3	---
Sverigedemokraterna		0	3	13	52	32	---

A: Någon person, men färre än 1 procent.

Fet stil: Signifikant skillnad inom gruppen (med 95% sannolikhet).

Tabell 2: Tror du att din egen och familjens levnadsstandard kommer att öka, minska eller vara oförändrad under det kommande året?
Procent

	Januari 2020	Juni juli 2019	Mars 2019	Jan 2019	Okt nov 2018	Juni juli 2018	Mars april 2018	Jan febr 2018	Juni 2017	Dec 2016	Juni 2016
Öka	23,3	20,9	19,9	21,8	12,2	18,8	19,2	22,3	23,6	21,9	22,2
Vara oförändrad	62,7	64,9	64,8	61,5	71,8	65,6	67,9	63,1	64,0	63,6	65,4
Minska	13,9	14,2	15,2	16,7	16,0	15,5	12,9	14,6	12,3	14,6	12,5
Mikroindex	+9,4	+6,7	+4,7	+5,1	-3,8	+3,3	+6,3	+7,7	+11,3	+7,3	+9,7

Grupptabell, januari 2020	Andel som svarar			Antal svar	
	Öka	Vara oförändrad	Minska		
Kön					
Kvinna	19	64	17	394	
Man	27	60	13	613	
Ålder					
18 - 34 år	36	58	6	217	
35 - 54 år	29	58	13	279	
55 - 74 år	11	68	21	416	
75 - 84 år	7	75	19	95	
Arbetar inom					
Privat sektor		30	59	12	387
Offentlig sektor		30	59	11	243
Arbetsgivare					
Kommun eller landsting		22	67	10	163
Företagare					
Egen företagare		26	59	15	79
Facklig tillhörighet					
LO		21	64	15	135
TCO		21	64	15	230
SACO		36	51	13	139
Rikspolitiskt block					
Borgerlig - M, L, C, Kd		27	63	10	---
Rödgrön - S, V, Mp		21	67	13	---
Rikspolitisk sympati					
Moderaterna		27	63	11	---
Liberalerna		27	69	5	---
Centerpartiet		29	61	11	---
Kristdemokraterna		26	62	12	---
Socialdemokraterna		20	69	11	---
Vänsterpartiet		20	65	16	---
Miljöpartiet		25	65	10	---
Sverigedemokraterna		21	54	25	---

Fet stil: Signifikant skillnad inom gruppen (med 95% sannolikhet).